

KOULURAUHA-OHJELMA

LOKAKUUN KUUKAUSITEHTÄVÄ ALAKOULUILLE

TEEMA: KUSAAMINEN SOSIAALISISSA MEDIASSA

OPPITUNNIT ON SUUNNITELTUT KAJAANIN LYSEON OPPILAAT

Lokakuun teemana on kiusaaminen sosiaalisessa mediassa. Tässä on oppilaiden tekemä suunnitelma teeman käsittelyyn oppitunneilla alakouluissa. Kullekin viikolle on suunniteltu yksi oppitunti. Harjoituksissa kannattaa käyttää erityisesti aikaa yhteiselle purulle ja keskusteluille.

Lokakuun ensimmäinen viikko:

1–2-luokkalaiset puhuvat opettajansa kanssa netistä ja siellä käyttäytymisestä, sekä kiusaamisesta. Keskustelukysymyksiä:

- Millaista kiusaaminen netissä voi olla?
- Millaista olisi tulla kiusatuksi netissä? (esim. WhatsAppissa ryhmäkeskusteluissa)
- Miten kiusaamista voidaan estää?

3–6-luokkalaiset vastaavat somekiusaamiskyselyyn (ks. liite) ja puhuvat opettajan kanssa netissä käyttäytymisestä. Keskustelukysymyksiä:

- Mitä mieltä oppilaat ovat nettikiusaamisesta?
- Miksi kiusaamista tapahtuu netissä?
- Mitä jokainen voisi tehdä kiusaamisen ehkäisemiseksi netissä?
- Mitä voi tehdä, jos huomaa että jotakuta kiusataan netissä?

Toinen viikko:

Tehdään julisteita (pienissä ryhmissä/parin kanssa/yksin) nettikiusaamisen ehkäisemiseksi. Julisteen saa toteuttaa haluamallaan tavalla. Opettaja **voi** auttaa idean keksimisessä, mutta oppilailla on päävastuu. (esim. WhatsApp-ryhmässä nimitellään: miten pitäisi toimia ja auttaa kiusattua.)

Kolmas viikko:

Kiva viesti: luokan opettaja arpoo parit. Viikon aikana jokainen lähettää omalle parille kivan ja rohkaisevan viestin, jossa sanoo jotakin positiivista toisesta. (esim. sinulla on ihanat hiukset/Olet nätti/Sinä olet paras jalkapalloilija.) Viestin voi lähettää sähköpostilla (mikäli koululla on käytössä omat sähköpostit) tai tekstiviestinä (omalla puhelimella) tai paperilapulla.

Huom! Toivomme opettajan huomioivan, että jos joillakin oppilailla ei ole puhelinta/sähköpostiosoitetta, niin kaikki kirjoittaisivat viestin paperille, jotta välttyttäisiin mielenpahoittumisilta.

Neljäs viikko:

Katsotaan YouTubesta yksi/kaksi videota nettiin liittyen.

1–6-luokkalaisille: Nettielämää – Pääsenkö porukkaan? video (https://youtu.be/EX_9wA57XTE)
Jutelkaa seuraavien kysymysten avulla:

- Mitä ajatuksia video herättää?
- Miltä videon päähenkilöstä tuntuu?

3/4–6-luokkalaisille: Nettielämää – Olenko ainoa? -video (https://youtu.be/AyAaQ_XGGcw)

Puhukaa oppilaiden kanssa siitä, ettei kaikki sisältö netissä ole välttämättä totta. Mitä ajatuksia se herättää?

Viides viikko:

1–2-luokkalaiset (myös 3–6-luokille, jos aikaa riittää): Still-kuvat. Opettaja sanoo aiheen, esim. toisen kuvaaminen salaa. Valitaan vapaaehtoiset, jotka esittävät tilannetta/asioita. Tarvitaan 1) salakuvaaja, 2) puhelin, 3) henkilö, jota kuvataan ilman lupaa sekä 4) henkilö, joka katsoo tilannetta vierestä.

Vapaaehtoiset tekevät pysähtyneen kuvan aiheesta, minkä jälkeen keskustellaan seuraavien kysymysten avulla:

- Saako toista kuvata salaa? Miksi ei?
- Miltä salakuvaajasta tuntui?
- Entäpä henkilöstä, jota kuvattiin ilman lupaa?
- Entä henkilöstä, joka katsoi vierestä?

Muita sopivia aiheita ovat mm. ilkeä kommentti, toisen kuvan pilkkaaminen, kuvien levittäminen, kuvan julkaisu ilman lupaa, toisen työn kopioiminen ja siitä tehty pilailuversio.

3–6-luokkalaiset: Käykää ensimmäisellä viikolla toteutetun kyselyn vastaukset läpi ja jutelkaa tuloksista. Voitte käsitellä vastauksia seuraavien kysymysten avulla:

- Mitä ajatuksia tulokset herättivät?
- Mitä nettikiusaamisesta voi seurata?
- Mitä jokainen voi tehdä, ettei ketään kiusattaisi somessa?
- Mitä voidaan tehdä koko luokan kesken?
- Kenelle voi kertoa, jos kiusataan netissä?

Lisää harjoituksia löydät Koulurauha-ohjelman sivuilta www.koulurauha.fi sekä MLL:n tehtäväkorteista www.mll.fi/tehtavakortit